

Sygn. akt: III AUa 438/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 października 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Ewa Naze (spr.)

Sędziowie: SSA Mirosław Godlewski

SSA Iwona Szybka

Protokolant: stażysta Agata Józwiak

po rozpoznaniu w dniu 18 października 2012 r. w Łodzi

sprawy **H. J.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł.**

o emeryturę,

na skutek apelacji wnioskodawczynie

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi

z dnia 10 stycznia 2012 r., sygn. akt: VIII U 2352/11;

oddala apelację.

Sygn. akt AUa 438 /12

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 10 stycznia 2012 roku Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i (...) w Ł. oddalił odwołanie H. J. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. z dnia 2 grudnia 2011 roku, którą to decyzją organ rentowy odmówił wnioskodawczynie prawa do emerytury, wskazując, że wnioskodawczynie nie udokumentowała rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego praca była wykonywana bezpośrednio przed dniem ustalania prawa do emerytury oraz nie udowodniła do dnia 1 stycznia 1999 roku wymaganego 15 - letniego okresu pracy w warunkach szczególnych, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Powyższe orzeczenie zapadło na gruncie następująco ustalonego stanu faktycznego:

H. J. urodziła się w dniu (...)roku.

W dniu 9 listopada 2011 roku złożyła wniosek o emeryturę.

Jako okresy ubezpieczenia wskazała okresy zatrudnienia:

1) w Zakładach (...) w Ł. od dnia 28 września 1974 roku do dnia 31 maja 1986 roku,

2) w Przędzalni (...) w Ł. od dnia 25 czerwca 1986 roku do dnia 16 kwietnia 1997 roku,

3) w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. od dnia 12 kwietnia 1997 roku.

Na dzień 1 stycznia 1999 roku wnioskodawczym ma udokumentowany staż sumaryczny wynoszący 24 lata, 1 miesiąc i 25 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Od dnia 1 kwietnia 1997 roku wnioskodawczym pozostaje w stosunku pracy z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł..

Do dnia 10 stycznia 2012 roku tj. do dnia zamknięcia rozprawy, stosunek pracy nie został rozwiązany.

Wnioskodawczyni nie przystąpiła do otwartego funduszu emerytalnego.

Wnioskodawczyni nie jest osobą całkowicie niezdolną do pracy.

Sąd Okręgowy oddalił wniosek wnioskodawczyni o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków W. K. i K. S. na okoliczność, że wnioskodawczyni wykonywała pracę w warunkach szczególnych w okresie od dnia 28 września 1974 roku do dnia 31 maja 1986 roku w Zakładach (...), argumentując, że warunki określone do uzyskania prawa do emerytury muszą być spełnione kumulatywnie. Skoro więc wnioskodawczyni nie spełniła jednej z przesłanek - nie rozwiązała stosunku pracy, w ocenie Sądu bezprzedmiotowym jest badanie, czy posiada odpowiedni staż pracy w szczególnych warunkach. Przeprowadzenie powyższego dowodu spowodowałoby jedynie niepotrzebne przedłużenie postępowania, a pozostawałoby bez znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

W tak ustalonym stanie faktycznym sprawy Sąd Okręgowy uznał odwołanie za nieuzasadnione.

Wskazując na treść art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych Sąd Okręgowy wywiódł, że do przyznania emerytury konieczne jest aby wszystkie wskazane w cytowanych przepisach przesłanki zostały spełnione łącznie. Wnioskodawczyni musi zatem wykazać, nie tylko, że spełniła warunki stażowe w postaci wymaganego 20-letniego stażu ogólnego i 15-letniego stażu pracy w warunkach szczególnych na dzień 1 stycznia 1999 roku, musi mieć ukończone 55 lat, ale także rozwiązać ostatni stosunek pracy. Bez kumulatywnego spełnienia powyższych warunków powoduje, że prawo do emerytury w oparciu o art. 184 powołanej ustawy, nie przysługuje.

W związku z tym, że wnioskodawczyni nie rozwiązała stosunku pracy, ani przed wydaniem zaskarżonej decyzji, ani na dzień wydania decyzji, ani nawet do dnia zamknięcia rozprawy, bez znaczenia w ocenie sądu pierwszej instancji pozostaje kwestia sporna - okresu pracy w warunkach szczególnych.

Powyższe orzeczenie zaskarżyła apelacją H. J. zarzucając obrazę przepisów prawa materialnego - art. 6 k.c. poprzez pozbawienie strony możliwości udowodnienia faktu, z którego wywodzi skutki prawne oraz przepisów prawa procesowego - art. 227 i 232 k.p.c. polegające na pominięciu wyjaśnienia i ustalenia istotnej dla sprawy okoliczności, czyli nieprzeprowadzenia prawidłowego postępowania dowodowego, i nierozważeniu w sposób bezstronny i wszechstronny materiału dowodowego.

Wskazując na powyższe zarzuty ubezpieczona wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i przyznanie jej prawa do emerytury oraz zasądzenie zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wnioskodawczyni podniosła, że sąd orzekający nie przeprowadził prawidłowo postępowania dowodowego i nie wyjaśnił, dlaczego ZUS odmówił mocy dowodowej przedłożonym dokumentom źródłowym, stwierdzając, że nie potwierdzają one jednoznacznie zatrudnienia w szczególnych warunkach. Sąd Okręgowy nie dopuścił ponadto dowodu z zeznań powołanych przez wnioskodawczynię świadków na okoliczność wykonywania przez nią pracy w szczególnych warunkach w okresie od dnia 28 września 1974 r. do 31 maja 1986 r. w Zakładach (...).

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

W niniejszej sprawie kwestią sporną i istotną dla oceny zasadności odmowy przyznania wnioskodawczyni przez organ rentowy prawa do emerytury w oparciu o treść art. 32 w zw. z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 153 poz. 1227 z późn. zm.) jest okoliczność posiadania przez skarżącą wymaganego stażu pracy w warunkach szczególnych oraz spełnienie wymogu rozwiązania przez nią stosunku pracy.

Przepis art. 184 w/w ustawy w sposób odrębny i szczególny uregulował sytuację prawną ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy w dniu wejścia w życie ustawy - 1 stycznia 1999 r., legitymowali się okresem zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz okresem składkowym i nieskładkowym, o którym mowa w art. 27 ustawy, gwarantując im prawo do nabycia emerytury po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32. Dodatkowo prawo do świadczenia obwarowano nieprzystąpieniem do otwartego funduszu emerytalnego oraz rozwiązaniem stosunku pracy.

Niespełnienie przez pracownika ustawowych warunków koniecznych do przyznania świadczenia powoduje wydanie decyzji odmownej. Słusznie zatem stwierdził Sąd Okręgowy, iż wydanie takiej decyzji następuje również wtedy, gdy pracownik nie spełnia chociażby jednego z ustawowych warunków niezbędnych do przyznania świadczenia. Taki pogląd znajduje potwierdzenie w wykładni Sądu Najwyższego, który w wyroku z dnia 15 grudnia 2000 r. (II UKN 147/00 OSNP 2002/16/389) stwierdził, iż istota decyzji organu rentowego polega na rozstrzygnięciu o prawie do konkretnego świadczenia (lub o jego wysokości) jako całości, a nie o poszczególnych elementach składających się na to prawo.

W związku z powyższym, Sąd Okręgowy, po ustaleniu, że wnioskodawczyni nie rozwiązała stosunku pracy, nie był zobowiązany w wyroku oddalającym odwołanie, ustalać ziszczenia się pozostałych przesłanek wymaganych do prawa do świadczenia, albowiem, wynik tych ustaleń i tak nie miałby znaczenia przy ocenie prawa do konkretnego świadczenia jako całości. Fakt nierozwiązania przez ubezpieczoną stosunku pracy został również przez nią potwierdzony na rozprawie w dniu 18 października 2012 roku przed Sądem Apelacyjnym w Łodzi (k.38).

Zatem wyraźnego podkreślenia wymaga, że skoro ubezpieczona nie rozwiązała stosunku pracy, to nie mogła w dacie wydania zaskarżonej decyzji nabyć uprawnień emerytalnych na podstawie art. 184 w/w ustawy. Zgodnie bowiem z art. 100 ustawy emerytalnej prawo do świadczeń powstaje z dniem spełnienia wszystkich przesłanek wymaganych do jego nabycia. Przesłanki ustalenia prawa do emerytury - wedle art. 184 ustawy - muszą być spełnione łącznie i brak co najmniej jednego z wymaganych warunków, w tym przypadku, rozwiązania stosunku pracy, skutecznie wyłączało możliwość zaspokojenia pretensji ubezpieczonego, co trafnie wskazał w uzasadnieniu Sąd Okręgowy.

Pozostałe przesłanki warunkujące przyznanie skarżącej wnioskowanej emerytury, nie mają więc znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszego postępowania, a badanie ich czysto teoretycznie, zważywszy na wcześniejsze rozważania i przywołane w uzasadnieniu Sądu Okręgowego stanowisko Sądu Najwyższego zawartego w wyroku z dnia 09 lutego 2010 r., nie jest dopuszczalne w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych.

Powyższe względy spowodowały, iż nie znajdując podstaw do uwzględnienia apelacji, Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł, jak w sentencji .